

Forfatter: Heiberg, Peter Andreas

Titel: BREV TIL: Schultz, Johan Frederik FRA: Heiberg, Peter Andreas (1817-11-23)

Citation: Heiberg, Peter Andreas: "BREV TIL: Schultz, Johan Frederik FRA: Heiberg, Peter Andreas (1817-11-23)", i *Breve fra Peter Andreas Heiberg*, C. A. Reitzels Forlag, s. 180. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-001990119-000-shoot-L0019901190000054.pdf> (tilgået 02. juli 2024)

Anvendt udgave: Breve fra Peter Andreas Heiberg

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

Samme til samme.

S. T. Herr Directeur Schultz

i

Kjøbenhavn

Paris 23 November 1817.

Siden mit sidste har jeg modtaget tre af Deres ærede Skrivelser, nemlig af 20de September 11te og 18de Oktober, hvorfor jeg er Dem meget forbunden. Jeg seer deraf at det maaskee ikke vil blive tilladt at sælge i Dannemark mits. 181lille Skrivt over den Norske Konstitution; ¹⁾ men skulde det med det samme være forbudt, at omdele de faae Exemplarer, som ere bestemte til mine Venner? Dette veed De bedre end jeg, og skulde det være Tilfældet, da faaer jeg finde mig deri som i saa meget andet. Forresten seer jeg med Forundring af Deres Breve, at Bogtrykkeren har sadt en saa overdreven Priis derpaa, at den er næsten ligesaa god som et Forbud; og derover forundrer jeg mig saa meget desto mere, som Manuskriptet ikke har kostet ham een eneste Skilling. Det er mig altsaa, fra den Side betragtet, aldeles ligegyldigt, om Skrivtet sælges, eller ikke, men det vilde gjøre mig ondt, at erfare, at Regjeringens Had til mig efter atten Aars Forløb, endnu ikke har kunnet kjøles.

Fra min Søn har jeg, til denne Dag, endnu ikke seet eet eneste Ord, siden jeg skrev ham til, under Deres Kuvert, for henved fire Maaneder siden. Denne Omstændighed giver mig desværre, kuns et saare slet Begreb om hans Tænkemaade. Jeg vil ønske at jeg maatte fejle.

Med en Søn af Grosserer Thomsen sendte jeg Dem en liden Pakke, som nu allerede maae være kommet Dem tilhænde. Den indeholdt Manuskript til det fjerde Bind ²⁾ af mine Skuespil, nemlig et Blad med Rettelser til de Bonner og Banner, som bliver det første i Bindet, dernæst Mystifikationen, Syngestykke i tre Akter; derefter følge to Kantater, der findes i Minerva, endelig et Efterskrivt, samt endeel Rettelser i de foregaaende Bind, s. 182hvilket alt skal blive Dem sendt, saasnart som en Leylighed gives. Herom har jeg ogsaa tilskrevet Rahbek i indlagte Brev, som jeg beder Dem at levere ham. De seer deraf, at De kan begynde Trykningen, naar De behager.

Med Juvelerer Henriques har jeg ogsaa sendt Dem en Pakke med Manuskripter, der dog ikke ere bestemte til at trykkes. Deres Indhold desuden forbyder det selv, i det mindste, under de nærværende Omstændigheder. Det ene af disse Manuskripter er den forhen omtalte Afhandling over Spørgsmaalet: Hvorvidt Satan er berettiget til at blande sig i Opdragelses Væsenet. ¹⁾ Det andet har tik Titel: Politiske Aphorismer. ²⁾ Dette sidste kunde jeg maaskee faae i Sinde engang at lade trykke i et fremmed Sprog og i et fremmed Land; thi i Dannemark kan det ikke trykkes, heller ikke i Frankrig, under de nærværende Omstændigheder. Det første tillade Omstændighederne heller ikke at trykkes. Men skeer det ikke i min Tid, at Omstændighederne forandre sig, saa vil det dog sikkert skee engang efter min Død; og derfor er det at jeg har villet at et Afskrivt skulde findes i en paalidelig Vens Hænder. Jeg stoler, i dette, som i mere, paa Deres Venskab, og haaber at de vil bevare disse to Manuskripter, som jeg tiltroer noget Værd, og som maaskee engang ville kunne læses, det eene med Fornøjelse, det andet med Nytte. Jeg har intet imod at De lader dem læse af en eller anden Ven; kuns at det skeer med megens. ¹⁸³Sparsomhed og Forsigtighed, og at Manuskripterne, under intet Paaskud, af hvad Navn det endog maatte være, bringes ud af Deres Huus. Denne Regel beder jeg Dem at lade være gjeldende, endog for vores Ven Rahbek, hvem jeg selv har anmodet om at læse Skriverne. Det er mig saa meget mere vigtigt at disse Afskrivter findes hos Dem, som mine Papirer, i Døds Tilfælde, maaskee kunne falde i Hænderne paa Folk, der tilintetgjøre dem. Jeg ønsker at De engang ved Leylighed vil lade mig vide i hvad Tilstand disse Pakker, især den sidste, er kommet Dem tilhænde; det er at sige, om de have været aabnede. Den første har to Segl, og den sidste tre. Begge ere de indpakkede med saa megen Omhyggelighed, at de nødvendig maae komme Dem tilhænde i god Stand; med mindre der gjøres Bold paa dem.

Jeg har endnu ikke hørt noget fra Herr Brummer. ¹⁾ Jeg vil dog haabe at hans Kasser ere ankomne. I al Fald er Forhalingen ikke min Skyld, saasom de vare ombord i Skibet den 11te August. Behag at sige ham at jeg har forglemt at anmærke, at Boglade-Prisen paa Malte Bruns Geographie er 95 Franker.

Jeg har taget Feyl, i Henseende til Datum af min Søns sidste Brev. Det er af 12te April, og blev besvaret i May Maaned. Hans næstforrige Brev var dateret 31te August 1816. De seer deraf at han er særdeles sparsom med at skrive mig til. Vel taler han i sit næstsidste Brev om flere som han paastaar at have skrevet, men som jegs. ¹⁸⁴ikke har faaet. Denne Undskyldning er falsk, thi det er umueligt at troe, at hans Breve skulle være de eeneste, der ikke komme mig tilhænde; De veed selv at ikke eet eneste af Deres Breve til mig, eller mine til Dem, ere forkomne. Jeg tilføyer endnu den Anmærkning, at ikke eet eneste af hans Breve til mig er blevet ubesvaret. Hvad han herefter agter at foretage sig, er en Hemmelighed for mig. Rahbek mener at han vel faaer et Rejse-Stipendium. ¹⁾ Under andre Omstændigheder vilde dette have fornøyet mig, men det er høyst sandsynligt, at han, ifald han kommer til Frankrig, ikke finder mig der; thi da Regjeringen, uagtet de skriftlige Forsikringer som jeg har i Hænde, hidtil ikke har villet betale mig min Pension, saa er det at befrygte at den vil vedblive det samme System, saa bliver det mig umueligt at leve

her i Frankrig, og nødes jeg da til at søge et andet Tilflugtssted; men derom skal jeg nærmere i Tide give Dem Underretning. Saa meget er vist, at, dersom min Søn havde fulgt mine Raad, og ikke været saa ustadig i sine Beslutninger, saa havde han, for tre Aar siden, kunnet være færdig fra Universitetet, og begivet sig paa Rejser. Jeg havde da været istand til at underholde ham i Paris paa min Bekostning; thi jeg havde Fordringer, ²⁾ som jeg kunde have gjort gjeldende, og som ikke kunde nægtes mig, hvorved mine Bilkaar vare blevne dobbelt saa gode som forhen. Jeg havde tiet i nogle Aar, deels formedelst en Følelse af Delikatesse, men fornemmeligs. 185fordi min Søns Ankomst til Paris vilde have været et høyst passende Argument til at reklamere mine Rettigheder. Dette er for vidtløftigt og kjedsommeligt længere at omtale; nu er det tilende med disse Rettigheder og Fordringer, som jeg, efterat have faaet min Afskeed, ikke længere kan reklamere; men det er heller ikke i den Henseende at jeg gjør min Søn nogen Bebreydelse; thi alle disse Omstændigheder vare ham ubekjendte. Desuden har han i eet af sine Breve ærligen sagt mig: at han ikke kunde følge mine Raad, fordi han ikke engang kjender mig. ¹⁾ Disse Ord forklare hele hans Forhold imod mig.

Undskyld mig, Høystærede Ben! at jeg kjeder Dem med disse Beklagelser. De har i lang Tid ligget mig haardt paa Hjertet, og græmmet mig meget. Jeg gider ikke tale-mere derom; jeg behøver det heller ikke; thi, efter hvad jeg har sagt Dem, vil De selv kunne dømme. ²⁾

Næst venskabelig Hilsen til vores fælleds Venner, har jeg den Ære at være

Deres hengivne og høyst forbundne
Heiberg.